

DR. BERZSENYI BARNABÁS

vívó

1952. Helsinki • 1956. Melbourne

Névjegy:

Születési hely: Kemenessömjén

Születési idő: 1918. február 12.

Elhunyt: 1993.június 18, Osnabrück

Versenyszáma: párbajtőrvívás

Edzője: Dr. Gerentsér László

Egyesületei: BEAC (1936-1944),

KASE (1945-1950), Bp.Vörös Meteor (1950-1960)

Legjobb eredményei:

2-szeres világbajnoki ezüstérmes – 1953. Brüsszel, egyéni és 1957. Párizs, csapat

Világbajnoki bronzérmes – 1955. Róma, csapat

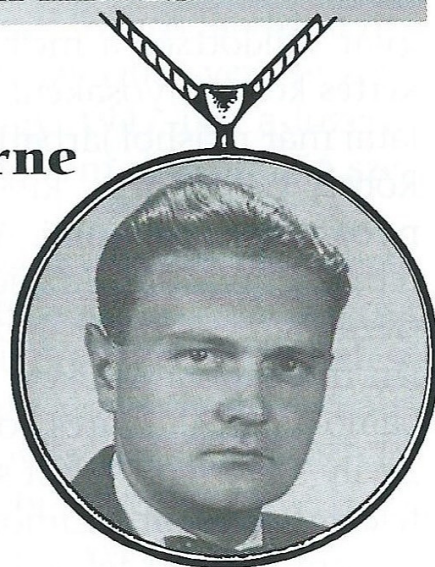
17-szeres magyar bajnok – 5x egyéni, 8x csapat, 4x tőr csapat

38-szoros válogatott (1951-1959)

Olimpiai szereplése:

1952. Helsinki: 5. helyezett – csapat; helyezetlen – egyéni

1956. Melbourne: ezüstérmes – csapat

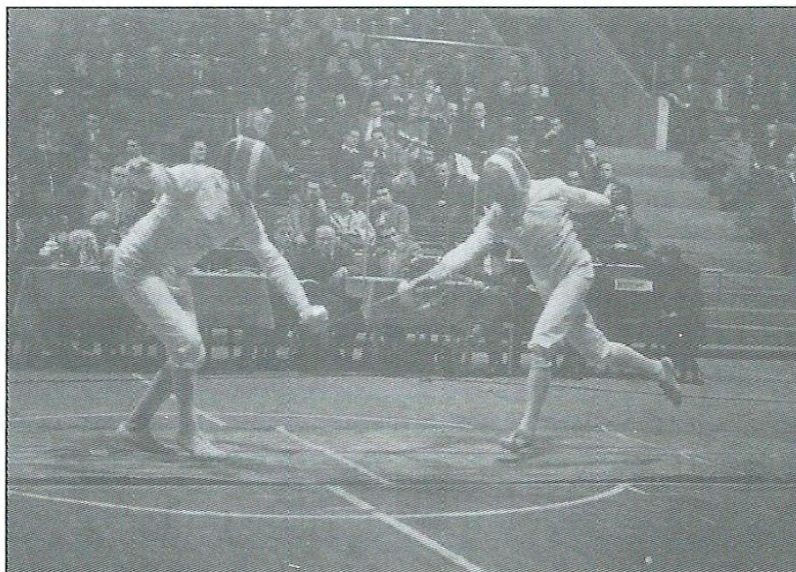

Berzsenyi Barnabás földbirtokos nemesi család leszármazottja, dédapja a felvilágosodás nagy költője, a „magyar Horatius”, Berzsenyi Dániel. Szülei Berzsenyi György, okleveles mezőgazdász és Szabó Etelka. Kemenessömjén nőtt fel, Sopronban a kétnyelvű (magyar-német) általános iskolában kezdte és az evangélikus gimnáziumban folytatta tanulmányait. Mivel a család 1932-ben Budapestre költözött, az érettségi vizsgát már a Werbőczy István Gimnáziumban tette le 1936-ban. Felvételt nyert a Pázmány Péter Tudományegyetem jogi karára, ahol 1941-ben doktortust szerzett. Utána a Mezőgazdasági Minisztériumban mint miniszteri személyi titkár dolgozott 1953-ig, majd külföldre távozásáig a Budapesti Vízellátási Hivatal alkalmazásában állt.

Ifjú joghallgatóként a Budapesti Egyetemi Atlétikai Clubban, az akkori idők híres szakosztályában kezdett vívni, olyan ismert és kiváló sportolók társaságában, mint Bay Béla, Rerrich Béla és Nedeczky László. A szombathelyi születésű, 1936-ban kardvívásban olimpiai bajnokságot nyert

Rajczy Imre szintén a BEAC színeiben versenyzett. Gerentsér mester tanítványaként technikás, pontos, kiváló lábmunkájú versenyző vált belőle. Első sikereit törvívásban érte el. Főiskolai bajnokságot nyert 1936/37-ben és 1939/40-ben. Az 1936-os berlini olimpia előtt a tör válogató versenyen a döntőbe került és a 9.helyen végzett. 1937 és 1941 között négyszer jutott be törvívásban az országos bajnokság döntőjébe, ahol a legjobb eredményt 1940-ben érte el: bronzérmet szerzett. Párbajtörvívásban 1941-ben nyerte az első csapatbajnokságot, amit további hét követett, az utolsót 1960-ban nyerte. Egyéniben 5 elsőséget szerzett (1946, 1952, 1954, 1955, 1959) és ezzel a legeredményesebb magyar párbajtörvívó. A törvívásban nyert 4 csapatbajnokság teszi teljessé nem mindennapi eredménylistáját.

Két olimpián és hat világbajnokságon vett részt. Az 1952-es helsinki olimpián csapatban ötödik, egyéniben helyezetlenül végzett. 1953-ban Brüsszelben érte el legnagyobb egyéni sikerét: világbajnoki ezüstérmet szerzett a honfitárs Sákovits József mögött. Két évvel később Rómában újabb érmet sikerült begyűjtenie, a csapattal VB bronzérmes lett. Párbajtörccsapatunk 1956-ban, a melbourne-i olimpián is beváltotta a hozzá fűzött reményeket. Biztosan győztek az első hellyel is kacérkodó franciák ellen, s bár az olaszoktól vereséget szenvedtek, az olimpiák és VB-k történetében először fordult elő, hogy az emelvény második fokára állhattak. Az „ezüstcsapat” tagjai voltak: Balthazár Lajos, Berzsenyi Barnabás, Marosi József, Nagy Ambros, Rerrich Béla és Sákovits József. Az olaszok az ötvenes években kivételes tudá-

Berzsenyi (jobbról) az egyetlen ötszörös magyar párbajtörbajnok egyéniben

sú párbajtörözőkkel rendelkeztek, akik közül is kiemelkedett Edoardo Mangiarotti, minden idők legeredményesebb párbajtörvívója. 1957-ben a párizsi világbajnokságon sikerült megismételni a melbourne-i teljesítményt, az újabb ezüstérem jelezte, hogy a magyar párbajtörvívás továbbra is a világ elitjéhez tartozik.

1959-ben, 41 évesen még a legjobb párbajtörvívónak bizonyult Magyarországon, de a válogatottnál ekkor már mellőzték. Így történt, hogy

a budapesti VB-n már nem lehetett tagja a világbajnok csapatnak, de egyéniben még indult a világversenyen. Indokolatlan mellőzése is hozzájárult ahhoz, hogy 1960-ban feleségével és két fiú gyermekével elhagyta Magyarországot. Még 1955-ben Budapesten vívómesteri címet szerzett,

Újra hazai földön a Berzsenyi-házaspár

így hamarosan külföldön is szerződést kapott. 1961-től 1963-ig az egyiptomi válogatottnál dolgozott Alexandriában, majd két évig Helsinkiben a finn öttusa-válogatott vívóedzője volt. 1965-ben Nyugat-Berlinben 8 hónap alatt több vívóklubnál is megfordult, majd 1966-ban Lisszabonba hívták a portu-

gál válogatott edzőjének. 1970. októberében visszatért Nyugat-Németországba, ahol egy évig Warendorfban az öttusázók vívóedzőjeként dolgozott. 1971-től 1978-ig a Rajnavidéki Vívószövetség alkalmazásában Koblenzben volt vívómester. 1978-ban váltott, Osnabrückbe szerződött, ahol a körzeti vívószövetség vívómestereként rendkívül eredményesen dolgozott egészen nyugdíjazásáig, 1983-ig.

Spártai szerénységű, halk szavú, nagyon művelt ember volt. Külföldön töltött évei alatt mindvégig megmaradt magyarnak, állampolgárságát élete végéig megőrizte. Sokáig nem mert hazalátogatni, csak 1988-ban, 28 év után lépett újra magyar földre. Sajnos egy évvel később meghalt felesége, Jolán, aki 43 évig hű társa volt. Ezután minden évben hazalátogatott, a Berzsenyi-kastélyban megszállva gyermekkori élményei újra megelevenedtek előtte. Felesége elvesztését azonban soha nem tudta feldolgozni. Hosszú, türelemmel viselt betegség után Osnabrückben hunyt el, de végakarátának megfelelően hamvait szülőfalujában, Kemenessömjénben temették el 1993. július 17-én.

Két fia közül Zsolt Osnabrück mellett, míg az idősebb Balázs Torontóban él. Zsolt két évig vívott, de édesapja nagy vívótudása elérhetetlennek tűnt számára. Inkább az amerikai futballban ért el sikereket. Balázs is sportolt, ő aikidóval illetve judóval foglalkozott.

Gál - Hencsei